

Elinga, Pieter Janssens

GEBOREN IN 1623 TE BRUGGE (ALDUS BRIÈRE-MISME I)

Wordt in 1653 als schilder in Rotterdam vermeld, in 1653, 1657 en 1662 in Amsterdam als schilder en muzikant; in 1682 was zijn vrouw daar weduwe (Bredius, blz. 1767-1772 en A. Bredius, in *Oud-Holland* 38, 1920 blz. 180). Pas sinds Hofstede de Groot's artikel van 1891 kent men enkele schilderijen van zijn hand: interieurs en stillevens.

55 Stilleven

Inv.nr. 44-1946

Paneel, 43 x 33 cm.

Toest.: goed, kruik bijgewerkt

Verso: met zwarte verf: '84'

Herk.: Verz. W. Krause, Berlijn, 1863 (Parthey). / In 1909 in de verz. (blijkens Bredius 1909 en cat.tent. 1909).

Lit.: *M. Schasler, *Berlin's Kunstschatze*, Berlijn, 1856, blz. 381, nr. 19 (opgave Brière-Misme). / G. Parthey, *Deutscher Bildersaal*, 1, Berlijn, 1863, blz. 640, nr. 1. / Bredius, op.cit., 1909. / W. Martin, 'Tentoonstelling van stillevens in den Rotterdamschen Kunstkring', in *Bulletin van den Nederlandschen Groot*, ca. 1910 (aldus Brière-Misme).

Lit.: MED. 1922, blz. 131. / HOFSTEDE DE GROOT, loc.cit. 1925. / KNUTTTEL 1926, blz. 10, 40 nr. 29. / W.R. Valentiner, *Pieter de Hooch, des Meisters Gemälde...*, Leipzig, 1929, afb. blz. 193. / Brière-Misme, op.cit. IV, blz. 361, met afb. / DE WIT, blz. 19. / Plietzsch, op.cit. blz. 70, noot 1. / VAN HASSELT 1965.

Knuttel meldt: *'één der vrouwen in het costuum der Amsterdamse weesmeisjes'* en noemt het stuk: *'Gezicht in het weeshuis te Amsterdam'*. In de cat. van Mej. Van Hasselt kwam er achter deze betiteling een vraagteken, nadat Brière-Misme die al ongegrond had genoemd. Door Hofstede de Groot (1925) vermeld als een laat, zwak werk, door Valentiner afgebeeld als een 'Moeder en kind' van Elinga.

Brière-Misme vermeldt onder aan de trap een vals monogram PDH voor Pieter de Hooch. Bij de restauratie in 1977 is dit niet aangetroffen. Zij vindt het stuk charmant, maar meent dat het vanwege de costuums en de stijl van het landschap aan de wand, 18de eeuws moet zijn en dus niet door Janssens Elinga gemaakt kan zijn. Ook Plietzsch wees de toeschrijving van de hand. Het schilderij lijkt mij, met zijn De Hooch-achtig interieur met zo kleine meubels en figuurtjes dat de kamerruimte reusachtig lijkt, een typisch werk van de meester.